

C155 – WON12

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

29 maart 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WONEN, STEDELIJK BELEID, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Cathy Berx tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de uitval van cursisten uit het inburgeringstraject

1

Voorzitter: de heer Jan Penris

Vraag om uitleg van mevrouw Cathy Berx tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de uitval van cursisten uit het inburgeringstraject

De voorzitter: Mevrouw Berx heeft het woord.

Mevrouw Cathy Berx: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, vorige week hebben we het zeer interessante rapport van de onderwijsinspectie besproken in de commissie voor Onderwijs.

Mijnheer de minister, op pagina 32 staat een niet-onbelangrijke passage wat uw bevoegdheidsdomein betreft. “Hoewel de algemene resultaten van de NT2-opleiding gunstig zijn, is er toch een belangrijk probleem. Cursisten in het NT2-traject onderbreken regelmatig het leertraject of zetten het vroegtijdig stop. Uit een onvolledige analyse van cijfers in enkele centra blijkt dat van bepaalde cursistengroepen slechts 20 procent het volledige leertraject doorloopt binnen een redelijk tijdsbestek.

Uit een beperkte steekproef die een bepaald centrum op verzoek van de inspectie tijdens het onderzoek uitvoerde, blijkt dat ruim 30 procent van de cursisten familiale redenen invoeren voor het stopzetten van het leertraject. Ongeveer 25 procent heeft werk gevonden of is aan een andere opleiding begonnen. Bij 20 procent van de cursisten is de reden voor de uitval of het stopzetten van het leertraject niet gekend.

Naast deze elementen die eigen zijn aan de leefsituatie van de cursisten spelen ook cursuskenmerken een rol bij uitval. Dat de uitval sterk van cursistengroep tot cursistengroep verschilt, is algemeen bekend. De grootte en de heterogeniteit van de groep kunnen de uitval beïnvloeden. Ook het agogische optreden van de leraar, de kwaliteit van de cursus en de sfeer in de lesgroep zijn bepalend.”

Zoals steeds trekt de inspectie daar besluiten uit en doet ze suggesties. “De cursisten NT2 onderbreken regelmatig het leertraject of zetten het vroegtijdig stop.” Dat is voor de inspectie een belangrijk punt.

Toen ik dat las, moest ik denken aan de uiteenzetting van collega Mieke Vogels bij de bespreking van de beleidsbrief. Zij maakte opmerkingen over de – misschien iets te traditionele – aanpak waarbij nog altijd lessen ex cathedra worden gegeven, en zocht naar een vernieuwende aanpak. Ik denk dat dat in eerste instantie

een zaak is voor Onderwijs en dat we dat in die commissie verder moeten bespreken.

CD&V en N-VA, de heer Bart De Wever en ik, hebben altijd heel sterk beklemtoond dat werk op zich geen reden is om vrijgesteld te worden van de inburgeringsplicht en dat – en we zijn blij dat dat in het decreet expliciet is opgenomen – de inburgeraars die een job hebben, de plicht hebben om een flexibel traject te volgen. Met als gevolg dat zij werk en inburgeren op een goede manier kunnen combineren.

We hebben geargumenteed dat men in de jaren zestig en zeventig – en toen bestond er nog geen inburgering, een van de grootste fouten die toen zijn gemaakt – dacht dat de nieuwkomers de taal wel zouden leren. Dat bleek absoluut niet het geval te zijn. Vandaar ons sterk pleidooi om het feit dat mensen werken niet te beschouwen als een bewijs van inburgering, maar hen nog altijd te verplichten tot inburgering, en dus niet alleen om maatschappelijke oriëntatie te volgen, maar ook NT2.

Mijnheer de minister, kunt u die cijfers bevestigen? Kloppen de cijfers van de Onderwijsspiegel¹ of hebt u andere cijfers?

Men heeft op basis van een relatief beperkte steekproef achterhaald wat de redenen zijn van de uitval. Hebt u een globaal zicht op de totaliteit van de sector?

Stelt dit probleem zich ook in die mate bij het traject maatschappelijke oriëntatie? Zult u de oorzaken van de uitval grondiger laten onderzoeken? Hoe wilt u de uitval tegengaan?

Voor mij is een van de belangrijkste punten de vraag hoe het staat met de uitbouw van de flexibele trajecten, die de combinatie tussen een job en een inburgeringstraject mogelijk maken. Mochten er nog andere drempels zijn, hoe worden die dan weggenomen?

We herinneren ons allemaal de beleidsvoornemens van de VDAB, ook aangekondigd door de voorzitter van sp.a, dat ook de VDAB een bijdrage zal leveren in de kosten voor onder meer kinderopvang. Dat was voor mensen die een opleiding volgen, maar ik kan me voorstellen dat dat ook hier aan de orde is.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

¹ *De Onderwijsspiegel*, jaarverslag van de onderwijsinspectie over de toestand van het onderwijs

De heer Wim Van Dijk: Mijnheer de voorzitter, de cijfers die mevrouw Berx aanhaalt – hoe onvolledig ze ook zijn en ook al zijn ze gebaseerd op beperkte steekproeven – zouden ons moeten aanzetten tot enige bezorgdheid. Er zou op zijn minst een oranje lampje moeten beginnen branden en een meer diepgaand onderzoek moeten worden gevoerd. Het gaat hier om taalverwerking, wat de poort is tot elk maatschappelijk functioneren. Dat is bijgevolg erg belangrijk.

Als de uitval hier en daar oploopt tot vier vijfde van het aantal cursisten, dan mogen we ervan uitgaan dat er iets wezenlijks aan de hand kan zijn. De aangegeven verschoningsgronden zullen in vele gevallen terecht zijn, maar verklaren volgens mij niet de hoge uitval.

We moeten de motivatie van de cursisten nagaan. Als er zo'n hoge uitval is, mogen we toch spreken van een motivatietekort. We kunnen dat koppelen aan de eerder geringe relevantie van een inburgeringsattest. Ik heb er al eerder voor gewaarschuwd dat het zogenaamde civiele effect van dergelijk attest niet mag worden overschat. Het beleid gaat nog altijd uit van inspanningsverbintenissen. U weet dat dit voor ons onvoldoende is. We vragen allang een echte resultaatsverbintenis die de vorm mag krijgen van een heuse burgerschapsproef. Om de relevantie van zo'n proef nog te verhogen, moet ze gekoppeld zijn aan bijvoorbeeld een verblijfsvergunning of nationaliteitsverwerving. Maar zover moeten we zelfs niet gaan: een taaltest zou ons al een heel eind op weg helpen.

In de krant las ik vandaag toevallig een artikel over de verstrenging van de immigratiewetgeving in Groot-Brittannië en Duitsland. Welnu, een taaltest is daarvan het sleutelement zoals inmiddels al in veel landen van Europa het geval is. De minister heeft een meer op resultaatgericht beleid meermaals in het vooruitzicht gesteld, zonder er verder enige termijn aan te koppelen.

Mijnheer de minister, moet dit cijfermateriaal, als het door meer diepgaand onderzoek wordt bevestigd, de regering er niet toe aanzetten om versneld de omslag naar resultaatsverbintenissen te maken met de daaraan noodzakelijk verbonden testen?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, dit is een heel interessante vraag omdat er een pijnpunt wordt geduid, maar tegelijkertijd de kwestie ook kan worden genuanceerd. Bij de uitval in NT2 denkt iedereen meteen aan inburgeraars. Dat is te merken aan de bijkomende vragen die worden gesteld en het is te voelen aan de atmosfeer in de vergadering. Nochtans vormden inburgeraars in 2005 en 2006 een minderheid in deze cijfers omdat op dat moment het nieuwe Inburgeringsdecreet nog niet van toepassing was. Dat begint pas nu in 2007 volop te werken.

Het gaat dus om cijfers die gelden voor de hele groep NT2-cursisten. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen inburgeraars en anderen. Gezien het decreet op dat moment vrij beperkt werkte, zijn de inburgeraars een minderheid. Er wordt zelfs geen onderscheid gemaakt tussen de verplichte en rechthebbende inburgeraars en andere cursisten. De studie is bijgevolg gebaseerd op zeer discutabele gronden. Het gaat om een vrij beperkte steekproef. Ik zal dat straks in mijn antwoord nog meer precies aangeven. Dit moet dus met de nodige korreltjes zout worden genomen. Ik krijg de indruk dat iedereen dit meteen gelijkstelt met inburgeraars die massaal forfait geven.

Ik herhaal dat toen nog het oude Inburgeringsdecreet van kracht was. We weten wat daarin opgenomen was inzake verplichtingen. Het was mentaal al een grote overwinning dat we eindelijk naar inburgering durfden te gaan. Mevrouw Berx heeft gelijk dat er in de cruciale jaren zestig, zeventig en tachtig veel tijd is verloren. Velen hebben in die beginperiode gedacht dat het om gastarbeiders ging. Toen die mensen hier bleven, wisten we er niet meteen raad mee en hebben we ze geconcentreerd in sociale wijken. We hebben ongewild en onbedoeld getto's gecreëerd. Op een zeker ogenblik stelden we daar maatschappelijke problemen vast, maar we dachten dat het alleen een probleem was in de steden en meer in het bijzonder in de grootsteden, waar de rest van Vlaanderen niets mee te maken had.

Op een zeker ogenblik, nadat we echt veel tijd hadden verloren, zijn we overgegaan tot ons inburgeringsbeleid. Zoals de meerderheid dat ziet, wat duidelijk is opgenomen in het regeerakkoord en zoals ik het met de steun van mijn collega's probeer in de praktijk te brengen, is het een emancipatiebeleid. We geven mensen kansen, maar we spreken hen ook aan op hun eigen verantwoordelijkheid.

Mevrouw Berx, de organisatie en het aanbod van NT2 is een volle bevoegdheid van minister Frank Vandenbroucke. Als minister van Inburgering voel ik me uiteraard aangesproken, maar collega Vandenbroucke organiseert en betaalt de cursus.

Ik kan u echter wel meedelen dat de Onderwijspiegel 2007 een verslag vormt van het studie-, onderzoeks- en doorlichtingswerk van de onderwijsinspectie, uitgevoerd tijdens het schooljaar 2005-2006. Op dat ogenblik werkte inburgering nog maar in heel beperkte mate. De resultaten in verband met de opleidingen NT2, opgenomen in de Onderwijspiegel 2007, dienen – zeker in het kader van inburgering – genuanceerd te worden. Deze resultaten hebben uitsluitend betrekking op de opleidingen NT2 in de basiseducatie. De rest zit er niet in, er wordt geen onderscheid gemaakt tussen inburgeraars en andere cursisten, en bij de inburgeraars is er geen onderscheid tussen rechthebbende en ver-

plichte. De onderwijsinspectie heeft bij het uitvoeren van de doorlichtingen van de opleidingen NT2 in de basiseducatie en het analyseren van de verzamelde gegevens geen onderscheid gemaakt tussen cursisten die behoren tot de doelgroep van het inburgeringsbeleid en andere cursisten. Toen waren die andere cursisten zelfs in grotere getale aanwezig.

Daarnaast wordt in de Onderwijsspiegel aangegeven dat de cijfers het resultaat zijn van een onvolledige analyse van enkele centra en een beperkte steekproef in één centrum. Op basis van die cijfers kan men echter wel stellen dat er in de Centra voor Basiseducatie cursisten regelmatig het NT2-traject onderbreken of vroegtijdig stopzetten.

Mevrouw Berx, mijnheer Van Dijk, deze namiddag – en dat was zo gepland – heeft nog een vergadering plaats van mijn kabinet en het kabinet van minister Vandenbroucke, onder andere over de aanwezigheid van de cursisten in de NT2-cursussen die gegeven worden in de CBE's. We zijn daarmee bezig en ik wil zelf ook preciezere cijfers hebben.

Mevrouw Berx, u weet hoeveel moeite het heeft gekost om het matrixvolgsysteem operationeel te krijgen. Politiek was de inspanning nog betrekkelijk beperkt. We hebben daar geld voor gekregen en de steun van het parlement, maar in de sector zelf zijn er nog altijd mensen die moeite hebben om de knop om te draaien en het te zien als een emancipatieverhaal. Juist door de verplichting geven we mensen kansen. Bij de doelgroep zelf bestaat dat probleem niet. Het zijn de mensen die spreken in de plaats van degenen voor wie het systeem bestemd is, die het er moeilijk mee hebben. Zij signaleren soms problemen, met de vraag of we dat wel mogen verplichten en of het geoorloofd is om dat aan mensen op te leggen, terwijl de doelgroep zelf het ziet als een interesse, een bekommernis en het investeren in hun toekomst, waardoor ze de kansen die ze in onze samenleving krijgen, kunnen valoriseren.

Mijnheer de voorzitter, collega's, de uitval in het vormingsonderdeel maatschappelijke oriëntatie bedraagt 12 procent. De redenen van afhaken zijn onder meer familiale redenen, het vinden van werk of het starten met een andere opleiding. Mevrouw Berx, wat het onderzoek naar de uitval bij het traject maatschappelijke oriëntatie betreft, kan ik u meedelen dat het cliëntvolgsysteem matrix toelaat om het verloop van het primaire inburgeringstraject en de uitval nauwgezet en continu op te volgen. Dit geldt eveneens voor de deelname aan de cursus MO. Het cliëntvolgsysteem bevat ook informatie over de redenen van uitval. De trajectbegeleiders moeten deze redenen nauwgezet registreren per cursus MO. Tevens werd er in opdracht van mezelf en minister Vandenbroucke, bevoegd voor Werk, Onderwijs en Vorming, in 2005 een onderzoeksopdracht, gespreid over drie jaar, toegekend

aan het HIVA, verbonden aan de KUL, en de Universiteit Antwerpen. Deze onderzoeksopdracht had betrekking op de evaluatie van de inhoudelijke en financiële aspecten van het Vlaamse Inburgeringsdecreet. Het verloop van het inburgeringstraject, bestaande uit de componenten trajectbegeleiding, Nederlands tweede taal, maatschappelijke oriëntatie en loopbaanbegeleiding, komen in het onderzoek aan bod, zowel vanuit het perspectief van de aanbodverstrekkers als vanuit het perspectief van de gebruiker. De eindresultaten van dit onderzoek worden dit voorjaar nog opgeleverd. Op basis van de conclusies en aanbevelingen van het evaluatieonderzoek zal de opbouw en het verloop van het inburgeringstraject waar nodig en waar mogelijk bijgestuurd worden. Deze commissie zal op de hoogte worden gebracht van de resultaten van het evaluatieonderzoek en de gevolgen die hieraan door beide betrokken ministers worden gegeven.

Mevrouw Berx, u vroeg wat ik wil doen om de uitval tegen te gaan. Wat de cursus MO betreft, zorgt juist een nauwgezette opvolging van de deelname aan de cursus door de trajectbegeleiders voor een beperkte uitval. Via een samenspel van maatregelen en acties worden er heel wat inspanningen gedaan om de uitval uit het primaire inburgeringstraject tegen te gaan. In het nieuwe uitvoeringsbesluit Inburgering is uitdrukkelijk ingeschreven dat het onthaalbureau de regisseur is van het primaire inburgeringstraject. Hierbij aansluitend is ook bepaald dat de trajectbegeleider de taak heeft om de regelmatige deelname van de inburgeraar aan zijn vormingsprogramma nauwgezet op te volgen en om de betrokkene, indien nodig, opnieuw te contacteren als hij dreigt af te haken. Hiermee krijgt de taakstelling van het onthaalbureau op het gebied van het aansturen van het primaire inburgeringstraject en het voorkomen van uitval een structureel karakter. Om de regisseursrol van de onthaalbureaus en de trajectbegeleiding als instrument hierbij verder uit te werken en te professionaliseren, zal er op het terrein, in samenwerking met en ondersteund door het Vlaams Minderheden centrum, worden nagegaan hoe de trajectbepaling van de inburgeraar meer doelgericht en op maat van de inburgeraar kan gebeuren. Een doelgerichte trajectbepaling en geïntegreerde trajectbenadering zullen er ongetwijfeld toe bijdragen dat de uitval zoveel mogelijk wordt vermeden.

Mevrouw Berx, ik pleitte er steeds voor om iemand die werkt, vrij te stellen. Het klopt dat de heer De Wever en uzelf er hard voor hebben gepleit om dat anders aan te pakken. Achteraf beschouwd, is dat ook goed. Wat betreft het uitwerken van flexibele trajecten die combineerbaar zijn met een job, verwijs ik naar het uitvoeringsbesluit van 15 december 2006 bij het Inburgeringsdecreet. Dat regelt het recht op een flexibel traject voor de verplichte inburgeraar, nieuwkomer of erkende vluchteling die beroepsmatig werkzaam is of wordt.

De flexibilisering van het traject kan zowel betrekking hebben op de termijn voor aanmelding bij het onthaalbureau, de duur van het traject als op de regelmatige deelname. De betrokkene kan er ook voor opteren om bij andere dan reguliere voorzieningen NT2 of loopbaanoriëntatie te volgen. Voor deze doelgroep werd een specifiek model van contract opgemaakt. In overleg tussen de inburgeraar en het onthaalbureau kan op die manier het vormingsprogramma op de meest geschikte manier in een contract worden vertaald. Ten slotte hebben de onthaalbureaus de voorbije jaren heel wat stappen gezet in de organisatie van het aanbod maatschappelijke oriëntatie. Er worden bijvoorbeeld cursussen 's avonds en in het weekend aangeboden. Er zijn dus flexibele contracten. Als het u interesseert, wil ik die doormailen. Het gaat om veertien modellen.

U had nog een vraag over het wegnemen van andere drempels. Randvoorwaarden zoals openbaar vervoer en kinderopvang kunnen een extra financiële drempel zijn voor het volgen van een inburgeringstraject. Om te vermijden dat de inburgeraars om financiële redenen worden belemmerd in het volgen van een inburgeringstraject, is in het uitvoeringsbesluit ingeschreven dat de onthaalbureaus hun subsidies kunnen aanwenden om tussen te komen in de kosten met betrekking tot de randvoorwaarden voor het volgen van een inburgeringstraject. Ze kunnen een deel van hun subsidies gebruiken voor kinderopvang. Op die manier wordt de financiële drempel verlaagd of weggevoerd. Wat betreft het mogelijk wegnemen van nog andere drempels, stel ik vast dat gebrek aan of onvoldoende vertrouwd zijn met kinderopvang een reden kan zijn waarom inburgeraars niet starten met of afhaken tijdens hun inburgeringstraject. Op het ogenblik dat de trajectbegeleider met de kandidaat-inburgeraar kennismaakt, moet hij daarop wijzen en een mogelijke oplossing aangeven. Hij kan erop wijzen dat er kinderopvang mogelijk is en dat dit niet klassiek moet gebeuren door de moeder of familie. Er zijn dus andere mogelijkheden, ook financieel gezien. Het onthaalbureau kan bijspringen om voor de kinderen een ordentelijke opvang te organiseren. Dat kan al in het eerste gesprek tussen de begeleider en de kandidaat, bij de intake, aan bod komen. Dat moet daar aan bod komen.

Een gericht aanbod voor occasionele kinderopvang voor inburgeraars en een adequate toeleiding van inburgeraars naar dit aanbod, kan uitval helpen voorkomen. Mijn administratie, de onthaalbureaus, maar ook de diensten van Kind en Gezin, overleggen hierover, om in samenwerking de drempel van kinderopvang zo gericht mogelijk weg te werken.

Collega's, inburgering is een zeer jonge sector. We zijn er pas echt mee begonnen op 1 april 2004 en de sector staat dus nog in de kinderschoenen. We hebben op heel korte tijd een gigantische weg afgelegd. Vandaag is dat een speerpunt binnen het beleid van de Vlaamse Rege-

ring. We hebben ondertussen ons nieuw decreet, en in 2007 wordt gefocust op een deel nieuwe groepen, ook met verplichtingen, in het belang van die mensen. Ik denk dan aan de grote, belangrijke groepen die ressorteren onder de categorieën gezinsvormer en gezinshereniger. Deze mensen hebben gekozen om van elders naar hier te komen, om in Vlaanderen samen met een partner een toekomst uit te bouwen.

Mijnheer Van Dijck, u stelt voor om te gaan naar resultaatcontracten en mensen aan examens te onderwerpen. Ik heb altijd gezegd dat ik dat niet uitsluit, maar we moeten niet willen lopen eer we gaan kunnen. We zijn nu bezig met de sector vorm te geven. Er is op korte tijd belangrijk en goed werk gebeurd. Iedereen erkent dat, zowel vriend als tegenstrever. Laten we er nu eerst voor zorgen dat dat op punt staat.

Het doorgeven van de aanwezigheid van inburgeraars in de cursussen NT2 in de Centra voor Basiseducatie (CBE's) begint te lopen, maar heel voorzichtig. Voor we volgende stappen zetten, moeten de data en het systeem operationeel zijn. Dat is nog niet volmaakt en daar neem ik mijn verantwoordelijkheid in, samen met mijn diensten. Ik kan veel willen, maar als de diensten niet meewerken, doe ik niets natuurlijk. Samen met de diensten wil ik de zaken vlot laten verlopen en op kruissnelheid krijgen. Dat lukt, maar alles op zijn tijd.

Ik ben blij dat de vraag werd gesteld, want daardoor kan ik het beeld nuanceren dat 80 percent van de mensen die aanwezig zouden moeten zijn, wegblijven bij de cursus NT2. Dat beeld is vooral unfair ten opzichte van de inburgeraars – maar ik weet dat dat niet de bedoeling is van collega Berx –, maar ik wil dat toch nuanceren.

De voorzitter: Mevrouw Berx heeft het woord.

Mevrouw Cathy Berx: Mijnheer de minister, ik dank u voor het ontzettend uitgebreide antwoord.

U zei dat u de cijfers wilt nuanceren. Mijn vraag ging over cursisten en ik heb niet specifiek gefocust op de inburgeraars of de verplichte inburgeraars. Ik denk dat het nuttig is om die nuance aan te brengen. Het lijkt me vooral belangrijk dat mensen die zich inschrijven, en dus zelf beseffen dat ze nood hebben aan een cursus NT2 – ook al beantwoorden ze niet aan de definitie van inburgeraar van het decreet, laat staan dat ze verplichte inburgeraar zijn –, de cursus voltooien.

Als oudkomers inschrijven, bijvoorbeeld anderstaligen die hier al lang zijn, maar de taal nog niet kennen en de stap zetten naar NT2, is het belangrijk dat ze effectief de cursus maximaal afmaken. Voor mij is het feit dat het zou gaan om mensen die niet eens vallen onder de categorie verplichte inburgeraars geen weerlegging van

de problematiek of de uitdaging. Het is nuttig dat we vertrekken vanuit het globale plaatje, zodat we goed weten over wie het in werkelijkheid gaat. Dat was allicht de boodschap die u wilde meegeven.

Ik weet dat het gaat over cijfers van 2005-2006. Er wordt een groot aanbod gerealiseerd en we investeren daar heel veel middelen in. Dat is volkomen terecht. Mensen beginnen met een dergelijke cursus, wellicht omdat ze zijn doorverwezen door het OCMW of een andere organisatie zoals de VDAB. Die geven hen de boodschap dat als ze aan de actieve kant van de samenleving willen staan, ze een cursus NT2 en misschien zelfs maatschappelijke oriëntatie moeten volgen. Dat van die groep veel mensen afhaken, is jammer. Er gaan op die manier kansen verloren. Het zou nuttig zijn dat die mensen dat maximaal kunnen combineren met hun job.

Ik ben zeer blij te horen dat er in het voorjaar een evaluatieonderzoek zal gebeuren. U hebt absoluut gelijk – en dat stelt ook de Onderwijs Spiegel – dat het gaat om een heel beperkte steekproef. Het is dan ook nuttig om te weten wat het totale plaatje is. Gaat het nu toevallig om een centrum waar veel mensen hebben afgehaakt omdat er minder participatie is? De samenleving zet hier zeer sterk op in. Ik vind dan ook dat het goed zou zijn als het traject maximaal wordt afgewerkt.

Ik ben blij te horen dat er werk is gemaakt van flexibele trajecten. De vraag rijst wel of dit voldoende bekend is. Hebt u er al zicht op hoeveel mensen zijn ingestapt in het flexibele traject? Is het al operationeel?

Minister Marino Keulen: We hebben daar nog geen cijfers over. Ik heb die veertien modellen nog niet zo heel lang geleden ondertekend. Er is hard aan gewerkt, maar het is nog te vroeg om al cijfers te kunnen geven. Ik geloof er wel sterk in omdat het een manier is om ook een andere belangrijke groep van mensen mee te krijgen in het inburgeringsproces. De flexibele contracten zijn er in elk geval en ik zal nagaan hoe dit verder wordt gepromoot. De betrokken instanties die met de mensen moeten werken, zijn er in elk geval van op de hoogte. Ze weten dat die documenten beschikbaar zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
